

21-й Въпросъ. — *Какъ става годежътъ (мѣната)? Става ли малка и голѣма мѣна? Какво даватъ (размѣняватъ) помежду си годежитъ? На роднинитъ на момата дава ли се нѣщо на годежътъ и какво?*

Отговори:

Ахж-Челебийско. — *Главежъ.* Когато се залюбятъ юнакъ и мома и се гаятъ като галници нѣколко врѣме, а нѣкой пѣтъ и нѣколко години, се оглавяватъ. За да стане оглавяване, ще трѣбва, споредъ обичая, да отидѣтъ отъ юнакова страна нѣколко души да питатъ: да ли моминитѣ родители ще дадѣтъ момата. Това се казва „проваждане момаре.“ „Утрѣ вечеръ ще проваждами момаре“ — казватъ юнакови, или „вчера вечеръ ни бѣха дошли момаре да искатъ Злата“ — казватъ момини. За момаре ходятъ или родителитѣ на юнака или най-ближнитѣ му роднини, ако нѣма родители. Момаритѣ взематъ едно шише ракия и като отидѣтъ у момината кѣща, стѣпятъ най-напрѣдъ съ дѣснитѣ си нозѣ вхтрѣ въ двора, за да не ги върнатъ или да не имъ върнатъ ракията. Сѣдатъ вхтрѣ и отъ дума на дума отварятъ разговоръ за работата, за която сѣ дошле. Родителитѣ отговарятъ: „Ехъ, вие, ага ни сте пусягали, пакъ васъ Господъ“ и, ако ще дадѣтъ момата на юнакѣтъ, тя излазя и цалува рѣка на всички, слѣдъ което родителитѣ и момаритѣ пиятъ ракия, славятъ и благословятъ; ако ли нѣма да дадѣтъ момата на искателитѣ, тогава казватъ или „че е малка.“ или „искатъ срокъ за помислюване.“

Слѣдъ като пиятъ ракия, даряватъ момаритѣ съ бѣли аглъци (кърпи). Опредѣля се день за главежатъ и момаритѣ си отиватъ.

Когато дойде опредѣлений за главежъ день, отъ юнакови провождатъ у момини прѣзъ деня ядене и пиене, а вечеръта отиватъ родителитѣ съ всички роднини и комшии. Момини тоже калесватъ своитѣ роднини и комшии. Прѣди да зайдѣтъ и запижѣтъ, излазя отъ клета момата и дохожда прѣдъ момковата майка. Последнята дава на момата една нова кърпа, вхтрѣ въ която има обвити или завързани прѣстенъ, пшеница, малко пазушно огледалце и нѣколко бѣли сребърни монети. Това се казва *нишанъ*. Момата вече става отъ тоя часъ *главеница* и дава прѣстенъ на юнака, който отъ гал-